

**NÁMESTIE SLOBODY
V BANSKEJ BYSTRICI**

**ZADANIE
/ ASSIGNMENT**

Kontext

Dlhodobým cieľom mesta je rekonštrukcia verejných priestorov v rámci celomestskej hierarchizovanej urbanistickej štruktúry s dôrazom na významné a špecifické časti centrálnej zóny s cieľom pozdvihnúť úroveň mesta po funkčnej aj vizuálnej stránke. Podporenie unikátnej urbanistickej osi má byť pokračovaním prvej etapy – revitalizácie riešeného územia Námestia Slobody.

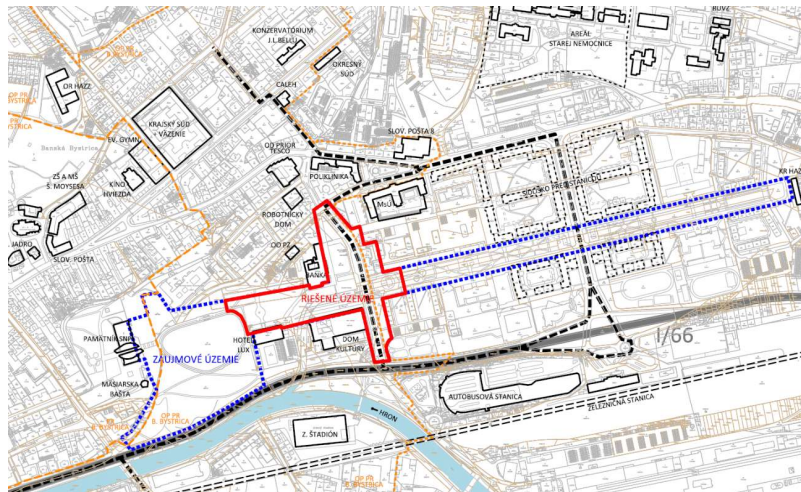
Prostredie lineárneho priestoru tvorí viacero na seba nadväzujúcich častí:

Kompozičná os začína Pamätníkom SNP s parkom pod pamätníkom, dláždenými plochami medzi hotelom Lux, Domom kultúry, bytovým domom a bankou. Po pretnutí komunikáciou Námestie Slobody pokračuje kompozičná os plochami parkovej zelene v území Sídliska až k objektu Štatistického úradu.

Os a Námestie Slobody sa nachádzajú v polyfunkčnom mestskom prostredí s množstvom miest záujmu s vysokou návštevnosťou – sú na priamom pešom spojení hlavnej železničnej stanice a autobusovej stanice s historickým jadrom a jeho okolím. Centrum krajského mesta tvoria objekty s občianskou vybavenosťou miestneho, mestského aj nadmestského významu.

Z hľadiska širších vzťahov sa Námestie Slobody nachádza vo východnej časti centra mesta Banská Bystrica a je súčasťou Centrálnej mestskej zóny. Prevažná časť územia (západná) sa nachádza v **Ochrannom pásme Pamiatkovej rezervácie Banská Bystrica**. Námestie Slobody spolu so Strieborným námestím a Štadlerovým nábrežím sú tromi **najväčšími prestupnými uzlami** mestskej a prímestskej hromadnej dopravy. Denne služby hromadnej dopravy využíva cca 6 000 osôb.

Z južnej strany je riešené územie dopravné napojené na komunikáciu I/66 svetelne riadenou priesečnou križovatkou a zo severo-východnej strany je dopravné prepojené s rýchlou komunikáciou R1. Prevažná časť peších využíva peší podchod vedený popod cestu I/66.

Modrá – záujmové územie, červená – riešené územie/ Blue – Area of Interest, Red – Competition Site

Context

The City's long-term goal is a reconstruction of public spaces in a hierarchy of urban structure emphasizing the important and specific parts of the central city zone and thus raising up the city's functional and visual status. Supporting the unique urban axis is to be a continuation of the first phase - revitalization of the competition site Námestie Slobody (literally "square of freedom").

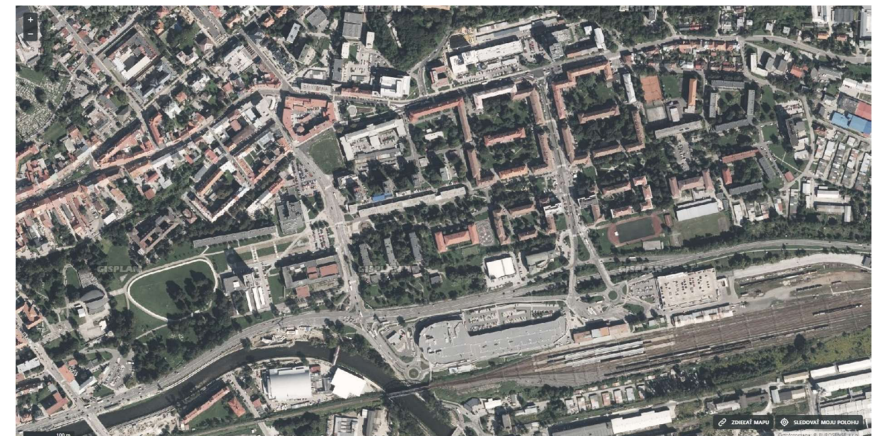
The environment of linear space consists of several following parts:

The compositional axis starts with the SNP Monument with park areas below the monument, the paved areas between the Lux Hotel, Dom kultúry building (the Cultural centre), the residential building and the bank. Behind crossing of the axis and the road (Námestie Slobody), the compositional axis continues through the green park areas included in the housing estate up to the building of the Statistical Office.

The axis and the Námestie slobody are situated in the mixed-use central area filled with many highly visited places of interest – it is placed in the direct pedestrian movement track from the main railway station and bus station to the historical centre and its surrounding. Core of the regional centre is formed by services on the local, town and regional level.

In terms of broader relations, Námestie Slobody is located in the eastern part of the center of Banská Bystrica and is part of the Central Urban Zone. Most of the area (western part) is in **the Protective Zone of the Banská Bystrica Municipality Reservation**. Námestie Slobody, Strieborné námestie and Štadlerovo nábrežie are the three **largest transfer junctions** of urban and suburban public transport. Approximately 6,000 people use public transport services daily.

From the south side, the competition site is connected to the I/66 road by a traffic lights-controlled intersection and from the north-eastern side there is a connection to the R1 expressway. Prevailing portion of pedestrians use the pedestrian underpass under the I/66 road.

Kompozičná os – z východu na západ/ Urban compositional axis – east to west

Kompozičná os – zo západu na východ/ Urban compositional axis – from west to east

Cieľom súťaže je získať návrh plnohodnotného námestia ako významného verejného priestoru.

Námestie bude plniť svoju urbanistickú, architektonickú, sociálnu a environmentálnu úlohu. Rekonštrukcia dodá námestiu identitu, podporí jeho charakter, vizuálne ho zjednotí a na vhodných miestach doplní akcentmi. Množstvo menších „mikropriestorov“ nadväzuje na významné objekty v území, menšie prevádzky v objektoch a na zastávky verejnej hromadnej dopravy. Toto nahromadenie nemá ako celok v súčasnosti konzistentnú ideu priestorového vnímania ani náležité stvárnenie.

Riešené územie (cca 4,2 ha) je rovinaté, záujmové územie je v západnej časti svahovité v sklone smerom na východ a juh. Územím v minulosti pretekala rieka Hron (čo je badateľné na parcelách registra E). V stredovej časti urbanistickej osi bol vedený elektrárenský kanál – dnes pod úrovňou terénu. V rámci konzultácie so správcom (leto 2022) bolo odporúčané konštrukciu zachovať. Rudlovský potok preteká pod úrovňou terénu územím zo severného okraja (Kukučínova ulica), pozdĺž komunikácie a napája sa na podzemný elektrárenský kanál. Potok je zatrubnený až po vyústenie do elektrárenského kanála, pokračuje cez prečerpávaciu stanicu v mieste vtoku do Hrona.

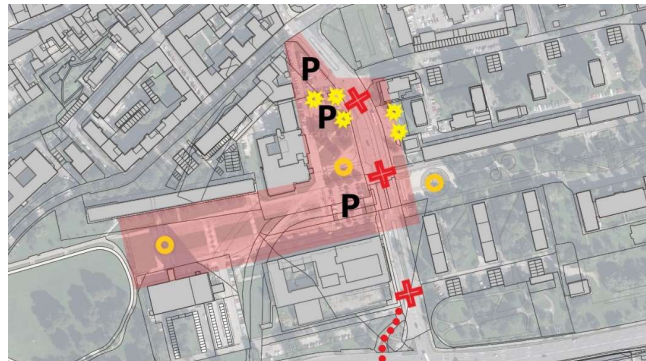
Hlavné problémy územia

Priestor Námestia Slobody **nemá identitu**, nie je jednoznačne vymedzený, charakter existujúcej zástavby je rôznorodý, chýbajú mu zjednocujúce architektonické a tvaroslovné prvky.

V území absentujú koncepčne umiestnené pešie plochy a aj hlavný peší ťah prepájajúci Námestie Slobody s historickým centrom.

Križenie motorovej dopravy a intenzívneho pešieho pohybu je ťažiskovým problémom námestia z pohľadu bezpečnosti chodcov a cyklistov a tiež z pohľadu plynulosti dopravnej premávky. Cestná komunikácia je jednou z dvoch vetiev vnútorného mestského okruhu.

Verejné priestory sú nevhodne a nadmerne zaberané parkoviskami.

Od súťažiacich sa očakáva jasná a čitateľná myšlienka - komplexný návrh revitalizácie územia a predovšetkým **vytvorenie námestia**. Návrh odzrkadlí význam miesta, jeho využívanie aj skryté potenciály. Autori identifikujú hierarchiu priestorov, navrhnu funkčno-priestorovú schému, vykreslia budúcu podobu námestia a nadväzujúcich priestorov a objektov.

Súťažiaci navrhnu aj rekonštrukciu dopravného koridoru vrátane priláhlých peších a cyklistických trás, zastávok verejnej hromadnej dopravy a priechodov cez komunikáciu - dôležité je riešenie bezpečnosti pešieho pohybu. V návrhu je nevyhnutné pracovať s prevádzkovou schémou, s mobilizáciou, verejným osvetlením a zeleňou, a to aj s ohľadom na odlišnosti letnej a zimnej sezóny a s ohľadom na špecifiká kultúrno-spoločenských udalostí.

Viacere pozemky a stavby v riešenom a záujmovom území nie sú vo vlastníctve verejného obstarávateľa – sú vo vlastníctve súkromných subjektov. Jedným z cieľov súťažného dialógu je overenie možnosti územia ako celku a predloženie návrhu pre spoločné jednanie.

The aim of the competition is to get a design of fully-featured square as an important public space. The square will fulfill its urban design, architectural, social and environmental role. The reconstruction will give the square identity, support its character, unite visually and complete by accents in appropriate places. Several smaller 'micro-spaces' are linked to the buildings in the area, the smaller establishments and the public transport stops. This mixture does not currently have a consistent idea of spatial perception or a proper formal representation.

The competition site (approx. 4,2 ha) is flat, the area of interest is sloping in the western part in the slope towards the east and south. In the past, the Hron River flowed through the area (which is visible on the E register plots). In the central part of the urban axis there was a power plant canal. According to the consultation with administrator (summer 2022) it is recommended to keep the structure in its nowadays form. The brook Rudlovský potok flows under the ground level through the area from the northern edge (Kukučínova street), along the road and connects to the underground power canal. The brook is dammed up to the outlet of the power plant canal, continues through the pumping station at the point of the outlet to the Hron.

Main Problems of the Area

The area of Námestie Slobody **is missing the identity**, it is not clearly defined, the character of the existing buildings is heterogeneous, lacking unifying architectural and morphological elements.

There is no concept for the pedestrian corridors in the area and there is also no main pedestrian route linking Námestie Slobody with the historic center.

The intersection of vehicle intensive pedestrian traffic is a major problem of the square from the point of view of safety and the traffic flow. The road Námestie Slobody represents one of the two branches of the inner-city traffic circuit.

Public spaces are inappropriately and excessively occupied by parking lots.

Priestor bez identity/ Place without identity

Križovanie pešej a motorovej dopravy/ Pedestrian and motor transport crossing

Parkovanie na teréne/ Parking on the ground

Nevhodné a zastaralé stánky a konštrukcie/ Inappropriate and out-of-date stalls and structures

Výtvarné a umelecká diela (a torzá)/ Artworks (and remnants)

Intenzívne pešie prepojenie podchodom/ Intensively used underground pathway

A clear and understandable idea is expected - complex revitalization design and above all **the design of the public square**. The design will reflect the importance of the place, its used and hidden potentials. Authors will identify the hierarchy of spaces, they will define the functional-operational scheme, they will display the future form of the square and buildings.

The competitors will also design the reconstruction of the traffic corridor, including adjacent pedestrian and cycling routes, public transport stops and road crossings – it is vital to address the safety of pedestrian movement. It is necessary to work with the operating scheme, movables, public lighting and greenery in the design, also taking into account the seasonal differences and the specificities of cultural and social events.

Several plots and buildings within the competition site and area of interest are not owned by the public contracting authority – they are owned by private entities. One of the objectives of the competitive dialogue is to verify the possibilities of the territory as a whole and to present an idea for joint negotiations.

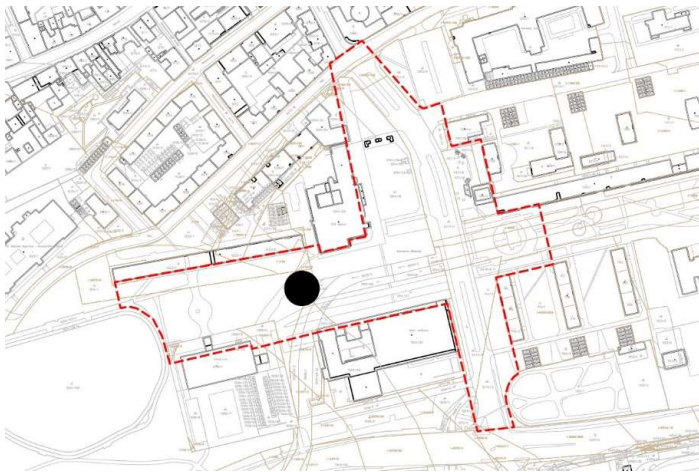
Západná časť námestia

Priestor pred Domom kultúry a hotelom Lux bol pred viacerými rokmi využívaný na usporiadávanie výstav (stavebníctvo – výstavy *For Arch*, *Pro Arch*, výstava regionálneho rozvoja a cestovného ruchu, výstava kvetov, *Griliáda*, *Fun zóna* v rámci MS v hokeji, *Fan zóna mládežníckej olympiády EYOF 2022*, kultúrne podujatia, *Radvanský jarmok* a pod.). Na ploche boli pri týchto príležitostiach postavené montované výstavné haly - v dlažbe a zatravnenej ploche sú betónové pätky využívané pre dočasné stavby. Ešte v 80-tych rokoch nebola pred Domom kultúry vzrastlá zeleň, má však nezanedbateľný environmentálny účinok. Dom kultúry by mal v dohľadnej dobe prejsť rekonštrukciou, súťažiaci budú rešpektovať jeho pôvodnú funkčnú náplň priestorovú pozíciu vstupov a doterajší systém zásobovania a parkovania – z južnej strany.

→ Je na súťažiacich, či existujúcu zeleň zachovajú alebo navrhnu jej vhodnú náhradu a doplnenie. Od súťažiacich sa očakáva autorský vklad do programového, materiálového a funkčno-prevádzkového riešenia rozsiahlej plochy. Je potrebné zohľadniť fakt, že koridor sa nachádza v pamiatkovom „chránenom pohľade“. Parkovanie na teréne je v tomto priestore neprípustné (cca 70 stojísk) z pohľadu tvorby priestoru aj v zmysle platnej územnoplánovacej dokumentácie mesta - nachádza sa vo funkčnej ploche PO 05 „*Plochy a línie peších priestranstiev a komunikácií*“, v ktorej parkovanie ani predajné stánky nepatria medzi hlavné či prípustné funkcie.

Priestor pred Hotelom Lux – v západnej časti riešeného územia sa nachádza nefunkčná Fontána (autor A. Goliáš, 1975, znehodnotená). Podľa starších záberov bola akcentom verejného priestranstva vo výške zhruba 60 až 120 cm.

→ Od súťažiacich sa očakáva vyjadrenie názoru na výtvarné dielo a jeho pôsobenie v priestore: návrh na dotvorenie, náhradu resp. premiestnenie akcentu (v rámci celkovej schémy riešeného územia).

Western part of the square

The space in front of the Dom kultúry building and the Lux Hotel was used several years ago for exhibitions (construction industry exhibitions *For Arch*, *Pro Arch*, exhibition of regional development and tourism, flower exhibition, *Griliáda*, *Fun Zone* during the World Championship in hockey, *Fan Zone of the Youth Olympics EYOF 2022*, cultural events, *Radvaň Fair*, etc.). Prefabricated exhibition halls have been erected on the area for these occasions – concrete footings are used for temporary structures in the pavement and grassed area. As late as the 1980s there was no greenery in front of Dom kultúry, but it has a significant environmental effect. Dom kultúry (Cultural center) should soon undergo reconstruction, the competitors will respect its original functional content, the spatial position of the entrances and the existing system of supply and parking – from the south side.

→ It is up to the competitors whether to preserve the existing greenery or to propose a suitable replacement and addition. The competitors are expected to make an authorial contribution to the programmatic, material, and functional-operational design of the large area. Consideration should be given to the fact that the corridor is located within a protected view. Parking on the ground is not allowed in this area (approx. 70 parking spaces) from the point of view of space creation also in terms of the current town planning documentation – it is located in the functional area PO 05 "Areas and lines of pedestrian spaces and communications", in which neither parking nor sales stalls are among the main or permissible functions.

Space in front of Hotel Lux – in the western part of the designed area there is a non-functional fountain (by A. Goliáš, 1975, devalued). According to older photographs it was a spatial accent in the public space – raised 60 to 120 cm above the ground.

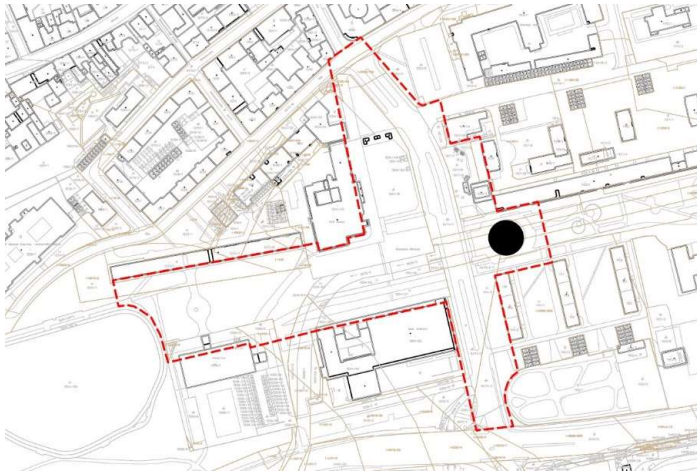
→ The competitors are expected to express their opinion on the artwork and its effect in the space: a proposal for the completion, replacement, or relocation of the accent (within the overall scheme of the designed area).

Východná časť námestia

Socha V. I. Lenina (autor výtvarného diela J. Chrobák, 1973-1981) bola v minulosti odstránená, dnes je na podstavci kvetinová výzdoba, kamennú dlažbu využívajú skateboardisti, v blízkosti sa nachádza vlajkosláva. Štát v minulosti investoval do rozvoja výtvarného umenia veľké finančné čiastky, čo bolo upravené Uznesením vlády z roku 1965. V období rokov 1965 až 1990 vzniklo množstvo výtvarných diel – v Banskej Bystrici bolo najviac umiestnených v areáli Pamätníka SNP a v parku pod ním. Po roku 1990 boli diela ponechané osudu, ktorý im priniesla privatizácia, zmeny majiteľov a inštitúcií. Odstránenie Leninovej sochy z východnej časti Námestia Slobody súviselo s ideologickými zmenami.

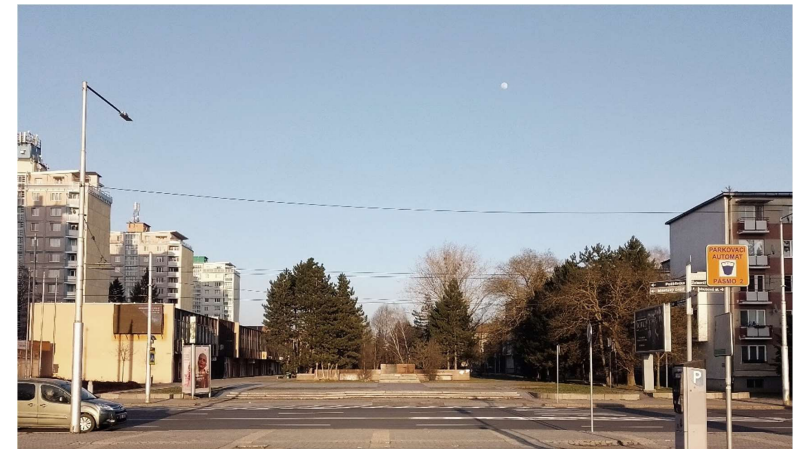
→ Rovnako ako pri Fontáne pred Hotelom Lux, súťažiaci by mali vyjadriť názor na vhodnosť umiestnenia akcentov – výtvarných diel, môžu navrhnúť novú adekvátnu náplň a priestorové riešenie, respektíve iné určenie tohto mikropriestoru tak, aby sa stal integrálnou súčasťou celku. Uvedené sa vzťahuje aj na ďalšie uvedené výtvarné diela – akcenty, v riešenom (a záujmovom) území.

Eastern part of the square

The statue of V. I. Lenin (artwork by J. Chrobák, 1973-1981) was removed in the past, today there is a flower decoration on the pedestal, the stone pavement is used by skateboarders, there is a flagpole nearby. The state invested great financial amounts into development of fine arts following the Resolution of the Government in 1965. In Slovakia, hundreds of works of art came into existence in the period between 1965 and 1990 – the area of Slovak National Uprising Memorial in Banská Bystrica, together with the park underneath, became the richest locality regarding the number of works of art. Removal of the statue of Lenin from the eastern part of the Námestie Slobody is connected with ideological changes.

→ As with the Fountain in front of the Lux hotel, competitors should express their opinion on the suitability of the placement of accents – artworks, they can propose a new adequate filling and spatial solution, or other designation of this micro-space so that it becomes an integral part of the whole. Above mentioned shall also apply to the other mentioned artworks – accents, in the designed area (of interest).

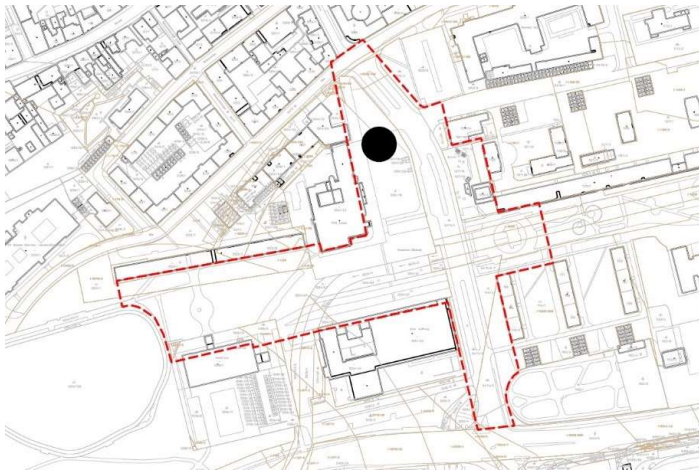

Severná časť námestia

Priestor pred bankou VÚB je v súčasnosti zanedbaný, rozdelený na viaceré nekonzistentných vydláždených plôch, plôch zelene – malá parková plocha v zanedbanom stave, zhlukov predajných stánkov, komunikácií (peších a dopravných) a parkovísk. Veľká časť priestoru je rovnako ako priestor pred Domom kultúry de facto **parkoviskom** (cca 110 stojísk), ktoré nie je v súlade s územným plánom mesta.

→ Fontánu na západnej strane komunikácie nie je potrebné zachovať. Individuálne stánky je nutné nahradiť náležitou formou s vhodným umiestnením. Ako je uvedené vyššie, zastávky je možné integrovať s menšími obchodnými prevádzkami. V zmysle ZaD Centrálnej mestskej zóny - výkresovej časti, sa v tejto ploche (ako „smerná časť“) navrhuje objekt dotvárajúci uličný koridor severného uzáveru Námestia Slobody. V návrhu **s týmto objektom nepočítat** a jeho objem do súťažného návrhu neprevziať - ako je regulované v územnom pláne mesta.

→ Povrchové parkoviská v tomto území je potrebné vylúčiť a uvažovať v okolitých parkoviskách/ parkovacích domoch (Garážový dom „jama“ – severo-východ riešeného územia, pri Dome kultúry, juhovýchodne od riešeného územia – na ploche bývalého dopravného ihriska).

Priestorovou a prevádzkovou súčasťou námestia je severovýchodný okraj, v ktorom je plánovaná, povolená a začatá stavba **garážového domu** s obchodmi a kaviarňou. Celkovo bude v objekte k dispozícii 210 parkovacích miest pre verejnosť a na dlhodobý prenájom. Objekt bez podzemných podlaží kopíruje tvar parciel, výška objektu bude približne 19 m, obchodné prevádzky s výmerou cca 1800 m², (projekt bol publikovaný v online článku - súťažná pomôcka 14 Garáž Centrum – Jama). Parkovacie kapacity riešeného územia je možné čiastočne uvažovať aj v tomto objekte.

Northern part of the square

The area in front of the VÚB bank is currently neglected, divided into several inconsistent paved areas, green areas – a small park area in a neglected state, clusters of sales stalls, roads (pedestrian and traffic) and parking lots. A large part of the area and the area in front of the Dom kultúry (Cultural centre) building, are in fact a **parking lot** (about 110 parking spaces), which is not in accordance with the city zoning plan.

→ The fountain on the west side of the road does not need to be preserved. The individual stands must be replaced by a proper form with a suitable location. As stated above, the bus stops can be integrated with smaller commercial establishments. In accordance with the Zoning plan of the Central Urban Zone as amended – Drawing Part, a building is proposed in this area (as a "guideline part") completing the street corridor of the northern closure of the Square. This **building shall not be included** in the proposal and its existence should not be assumed in the tender proposal – as is stated in the city master plan.

→ Surface parking lots in this area should be excluded and considered in the surrounding parking lots/parking houses (Garage house "pit" – north-east of the designed area, near Dom kultúry, southeast of the designed area – in the area of the former traffic playground).

The spatial and operational component of the square is the northeastern edge, where the construction of a **parking house** with shops and a café is planned, was permitted, and has started. A total of 210 parking spaces will be available on the site for public parking and long-term rental. The building without underground floors follows shape of the plots, the height of the building will be approximately 19 m, commercial spaces with an area of approximately 1,800 sqm, (the project was published in the online article – the Attachments 14 Garage Center - Pit). Parking capacity of the designed area can be partially considered in this building.

MHD uzol a služby

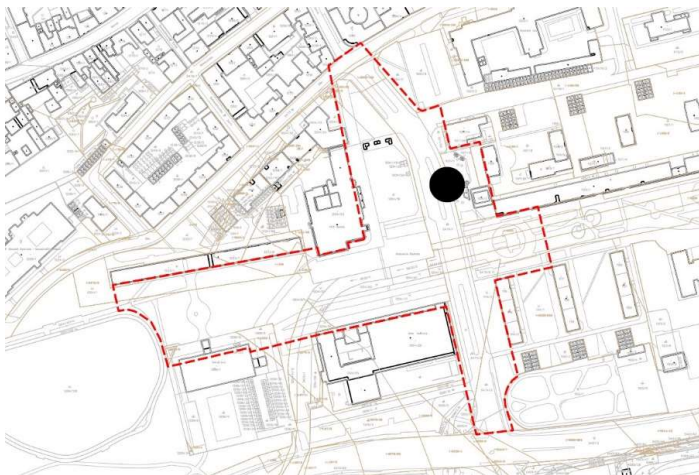
→ Súťažiaci navrhnu rekonštrukciu **zastávok MHD**, v ktorej zohľadnia dopravné vzťahy a pohyb peších a určia vhodnú pozíciu zastávok a priechodov pre chodcov. Návrhom by mali podporiť preferenciu pešej, cyklistickej a verejnej hromadnej dopravy. V návrhu je vhodné počítať s min. dĺžkou zastávkovej niky 35 m pre dva kĺbové autobusy /trolejbusy so šírkou jazdných pruhov a niky 3,5 m. Očakáva sa návrh bezpečného úrovňového prechádzania cez komunikáciu.

Cestná komunikácia vyžaduje rozšírenie o zastávkový záliv pre vozidlá MHD, čím sa vytvorí možnosť zriadenia stredového deliaceho pásu. Z dlhodobého hľadiska je kľúčové postupne osobnú motorovú dopravu redukovať a tým posilniť západovýchodnú os a peší pohyb (doplnený verejnou hromadnou dopravou a cyklistami). V priebehu jari a leta 2022 bola vymenená jazdná časť vozovky vo viacerých úsekoch v meste, nový asfaltový povrch je v súčasnosti v celej dĺžke cestnej komunikácie od severnej križovatky s ulicou Kukučínova až po južnú križovatku s cestou I/66.

→ Je vítané, aby súťažiaci navrhli (postupnú) premenu tohto koridoru a uvažovali v širších územných a prevádzkových súvislostiach. Možné obmedzenie predstavuje trolejové vedenie - je potrebné počítať s jeho nákladným ale realizovateľným presunutím; stožiare trolejového vedenia sú kombinované so stožiarimi verejného osvetlenia.

Plánovaný polyfunkčný objekt je v zmysle ÚPN CMZ – ZaD limitovaný: svetloteknické podmienky bytového domu (Trieda SNP č. 7), dopravná obsluha objektu, parkovanie a zásobovanie objektu. V tomto mieste je podstatné vyformovať adekvátny priestor zastávky MHD. Jedná sa o priestranstvo so zastaranou konštrukciou a mobilizáciou s priamym optickým kontaktom so spodnými podlažiami bytového domu.

→ Je možné uvažovať s integráciou objektu a prístrešku pre cestujúcich verejnou hromadnou dopravou. Vzhľadom na pozíciu v meste by mal mať nový objekt aktívny verejný parter a umiestnením nesmie zaberáť priestor potrebný pre pohyb cestujúcich a chodcov. Je možné umiestniť tu v základnej objemovej hmote ideový koncept budovy (bez riešenia detailu a vnútornej dispozície), ktorý bude kritickým prehodnotením možností daného miesta.

Bus transit center and services

→ Contestants will design a reconstruction of **public transport stops** taking into consideration the traffic relations and pedestrian moves, and they will identify appropriate position of the transport stops and pedestrian crossings. The proposal should support the preference for walking, cycling and public transport. The proposal should allow for a minimum bus bay length of 35 m for two articulated buses/trolleybuses with a lane and niche width of 3.5 m. The design is expected to provide a safe level crossing of the road.

The roadway requires widening to include a bus bay for public transportation vehicles, creating the opportunity for a median divider. In the long term, the key is to progressively reduce passenger vehicle traffic and thereby strengthen the west-east axis and pedestrian movement (supplemented by public transport and cyclists). During the spring and summer of 2022, the carriageway was replaced in several sections in the city; a new asphalt surface is currently on the entire road reaching from the northern junction with the Kukučínova Street to the southern junction with the I/66 road.

→ Contestants are welcome to propose a (gradual) transformation of this corridor and to think in a broader spatial and operational context. A possible constraint is the trolleybus overhead line – consider costly but feasible relocation; the overhead line poles are combined with the lighting poles.

Planned mixed-use building is limited by several regulations of the Zoning plan of the Central Urban Zone as amended: light technical conditions of the apartment building (Trieda SNP No. 7), traffic service of the building, parking, and supply of the building. It is essential to form an adequate space for a public transport stop there. Nowadays, it is a place with an outdated construction and movables with direct visual contact to the lower floors of the apartment building.

→ It is possible to consider the integration of the building and the shelter for public transport passengers. Given the position in the city, the new building should have an active public parterre and the location cannot be occupied the space dedicated to the movement of passengers and pedestrians. It is possible to place here a basic volumetric idea of the building concept (without designing details and the inner scheme) which will represent a critical view on possibilities of the place.

Mestské cyklotrasy

Riešeným územím prechádzajú vetvy **mestských cyklotrás**, na ktoré boli vydané územné rozhodnutia (prílohy č. 11 a 12). Trasovanie v zmysle súťažných pomôcok je vedené pozdĺž mestskej osi a tiež v cestnom koridore Námestia Slobody odkiaľ má pokračovať Kukučínovou ulicou smerom na sever do mestskej časti Sásová a na juh k autobusovej a železničnej stanici. Cyklotrasy sú plánované ako koridory určené pre cyklistov vyznačené v jazdnom pruhu vozovky (teda nie ako chodníky zdieľané s pešimi).

→ Je na súťažiacich, aby vyjadrili názor na vhodnosť tohto typu cyklotrás v riešenom a záujmovom území. Môžu navrhnúť úpravy trasovania alebo stvárnenia cyklotrás v prípade, že tým podporia celkový koncept priestoru a vhodne dotvoria organizáciu a bezpečnosť priestorov.

Mesto Banská Bystrica nemá spracovaný manuál pre výber a umiestňovanie mobiliáru vo verejných priestoroch. Navrhovaný **mobiliár** by mal byť atraktívny, odolný, pohodlný, nadčasový, reprezentatívny a mal by spĺňať nasledujúce zásady:

povrchy - navrhovať optimálne ako vodopriepustné, mierku a štruktúru primerane s ohľadom na dimenzie priestoru a architektúru; neodporúča sa návrh monolitických povrchov, uprednostniť vhodné kombinácie materiálov;

verejné osvetlenie – zohľadniť charakter priestoru, je možné kombinovať s parkovým typom osvetlenia a s ďalšími (nižšími) prvkami mobiliáru; „smart“ (wifi, nabíjacia stanica, dynamické stmievanie);

výtvarné diela a umenie vo verejnom priestore – očakáva sa vyjadrenie názoru na vhodnosť a prípadné premiestnenie či nahradenie výtvarných diel (uvedené vyššie); návrhom podporiť prítomnosť umenia vo verejných priestoroch;

zeleň – účel pobytový, vizuálny a kompozičný, ochranný a klimatický; navrhnuť čo najširšiu škálu druhov zelene a zvýšenie celkového podielu; zeleň sa odporúča zachovať resp. nahradiť (viď súťažná pomôcka Dendrologický prieskum), doplniť a podporiť vhodnými vodozadržnými opatreniami;

inžinierske siete – pri návrhu drobnej architektúry, mobiliáru a vzrastlej zelene sa odporúča rešpektovať existujúce siete a minimalizovať ich prekladanie, v odôvodnených prípadoch navrhnúť preložky.

City bike lanes and cycle tracks

Branches of **urban bike lanes and cycle tracks**, for which planning permissions have been issued, pass through the Competition site (Attachments no. 11 and 12). The routing according to the tender guidelines is along the urban axis and in the road corridor of Námestie Slobody from where it is to continue along the Kukučínova Street towards the north to the district of Sásová and towards south to the main bus and railway station. The cycle routes are planned as corridors for cyclists marked in the road lane (i.e. not as shared paths with pedestrians).

→ It is up to the competitors to express their opinion on the suitability of this type of cycle routes in the area of interest. They can suggest modifications to the routing or design of the cycle paths if this supports the overall concept of the area and appropriately complements the organization and safety of the area.

The town of Banská Bystrica does not have a manual for the selection and placement of street furniture in public spaces. The proposed **movables** should be attractive, durable, comfortable, timeless, representative and it should meet the following principles:

Surfaces - should be designed ideally as waterproof. Scale and texture should be appropriate with respect to the dimensions of the space and the architecture. Monolithic surfaces are discouraged, give preference to appropriate combinations of materials.

Public lighting – Take into account the character of the space, it is possible to combine with park type lighting and with other (lower) elements of the movables; "smart" (wifi, charging station, dynamic dimming).

Artworks and art in public space – Views on the appropriateness and possible relocation or replacement of artworks (above) are desired; the proposal is to encourage the presence of art in public spaces.

Greenery – Purpose of residence, visual and compositional, protective and climate-friendly. Propose the widest possible range of types of greenery and an increase in the overall proportion. Greenery is recommended to be retained or replaced (see Competition Aid Dendrological survey), supplemented and supported by appropriate water retention measures.

Utility Networks – When designing small architecture, movables and greenery, it is recommended to respect existing networks and minimize their relocation, to propose relocations in justified cases.

Súťažný dialóg Námestie Slobody v Banskej Bystrici

2023, Odbor architekta mesta Ing. arch. Alena Bindzárová, PhD., architekt – urbanista

/ Architect – Urban Planner

Ing. arch. Peter Surovec, architekt – urbanista, vedúci Oddelenia architektúry

/ Architect – Urban Planner, Head of Architecture Department

Ing. arch. Martin Pavelek, architekt mesta Banská Bystrica

/ Architect – Urban Planner, Chief architect of Banská Bystrica

Anglická verzia /Translation: v spolupráci s/ in cooperation with: transcreate s.r.o., Mgr. Patrícia Holíková, L.LM